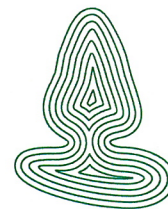

Miljøverndepartementet
Postboks 8013, Dep
0030 OSLO

Elektronisk kopi: postmottak@md.dep.no

skog+
landskap

NORSK INSTITUTT FOR
SKOG OG LANDSKAP

Høringsuttalelse: Rapport om det offentlige kartgrunnlaget - Innhold, rutiner og ansvar

Norsk institutt for skog og landskap viser til høringsnotat datert 24.5.2012 med rapport fra Kartverket om «Det offentlige kartgrunnlaget. Innhold, rutiner og ansvar». Vi har følgende kommentarer til forskriftsforslaget:

Skog og landskap mener rapporten fra Kartverket om «Det offentlige kartgrunnlaget. Innhold, rutiner og ansvar» er et grundig og godt arbeid. Generelt mener vi det må stilles klare og etterprøvbare krav til de data som skal inngå i det offentlige kartgrunnlaget. Samtidig må organisasjon og rutiner omkring det offentlige kartgrunnlaget ha et realistisk nivå. Det er positivt at det legges til grunn at *en* nasjonal fagetat skal ha en overordnet rolle for hvert datasett. Dette er hensyn som etter vår vurdering dekkes i rapporten.

Spesifikke kommentarer:

Kap 2.2: Lov og forskrift

Under kulepunktet »Hvem framskaffer nødvendige geodata?» Teksten etter kart – og planforskriftens §6 er noe uklart beskrevet. Vi er redd for at det kan skape uheldige forventninger i kommunene i forhold til hva de nasjonale etatene kan bidra med. Hvem skal eventuelt dekke slike kostnader, hvilken organiseringsform og hva blir følgene?

Kap. 3: Det offentlige kartgrunnlaget

Her (s. 11) legges det vekt på at datasett som skal inngå i DOK forutsettes å oppfylle et sett med tekniske krav. Videre (s.12) legges det til grunn at det for hvert datasett i DOK skal være en nasjonal fagetat med et overordnet ansvar for datasettet. Vi mener at begge disse forutsetningene er svært viktige krav til innholdet i DOK, som ikke må svekkes i den videre behandlingen av denne saken.

Kap. 3.1: Geodata i det offentlige kartgrunnlaget

Vi påpeker at **AR5 en del av FKB**, og kommunene ajourfører dette datasettet kontinuerlig på lik linje med bygning og veg. Det bør ikke beskrives i tabellen under landbruk, da det inngår i basis geodata på s 12.

Kap. 3.2: Basisdata i det offentlige kartgrunnlaget

Under høydedata bør teksten skrives noe om. Et forslag kan være:

Dato:
24.08.12

Deres ref:

Vår ref:
12/10/hin/008

Norsk institutt for
skog og landskap
Pb 115, 1431 Ås
T 64 94 80 00
F 64 94 80 01
Org. nr.: 970 167 641
Bankkonto: 7694 05 12081

Regionkontor
Nord-Norge – Bardufoss
Midt-Norge – Steinkjer
Vest-Norge – Bergen

Norsk genressurscenter

www.skogoglandskap.no

En digital terrengmodell (DTM) er en digital representasjon av høydeverdier som beskriver terrengoverflaten. Terrengmodellen er egnet til ulike osv.....

Kap. 3.3: Temadata i det offentlige kartgrunnlaget

På side 17 listes tre prinsipper for utvalgelse av hvilke temadata som skal inngå i DOK: Nytteverdi; Dekning og fullstendighet; og Teknisk kvalitet og dokumentasjon. Vi slutter oss til disse tre prinsippene, men vil understreke at det bare er de to siste som er målbare. Det første prinsippet, nytteverdi, vil i langt større grad være gjenstand for subjektiv vurdering. De to siste prinsippene må derfor tillegges særlig vekt.

Kap. 3.3.1: Utvalgsprinsipp – innhold og detaljering

Under siste avsnitt på side 17 er det beskrevet kva brukeren skal kunne lese ut av dataene og hvordan de skal tolkes i forhold til problemstillinger innenfor det aktuelle fagområdet. Vi mener at saksbehandler eller kommunens fagmedarbeider må selv gjøre lokale vurderinger i forhold til bruk av data. Dataleverandørene kan beskrive dataene på et generelt grunnlag, men ikke alle mulige bruksområder.

På side 17 i kap 3.3.1 nevner rapporten «data som er for grove for bruk på kommuneplannivå». Det bør i den forbindelse klargjøres hvem som skal vurdere om dette er tilfelle.

Kap. 3.3.2: Utvalgsprinsipp – Dekning og fullstendighet

Vi er enige i at det er nødvendig å utvise noe fleksibilitet med hensyn på dekning. Mens hovedregelen skal være at data skal ha nasjonal dekning, vil det være nødvendig å åpne for datasett med delvis dekning. Vi mener imidlertid at det er feil å stille krav om at data «helst foreligger i alle kommuner der datatypen er aktuell». Det har ingen verdi at et datasett foreligger i alle aktuelle kommuner hvis dekningen innenfor kommunene er ufullstendig eller endog sporadisk. Kravet om dekning må derfor settes i tydeligere sammenheng med kravet om fullstendighet, som på sin side må knyttes til kravet om dokumentasjon.

Kap 3.3.4: Utvalgsprinsipp – krav til oppdatering

Vi mener det bør slås fast at manglende oppdatering må medføre at datasett tas ut av DOK.

Kap 5.1.1: Leveranser av data og dokumentasjon

Generelt til dette kapitlet mener vi at Kartverket må sørge for at det utarbeides maler og eksempler for de ulike typene dokumentasjon og veiledning. Dette vil være til hjelp for dataleverandørene og bidra til mer enhetlig form på dokumentasjonen.

Under oppdateringssyklus i siste avsnitt vil det bare være mulig på et overordnet nivå for den enkelte kommune.

Kap 5.2.2: Dekningskart

Vi slutter oss til kravet om dekningskart for data som inngår i DOK. Vi mener det må presiseres at dekningskart i PDF format må være datert. Det bør også vurderes om dette skal lages automatisk der det er aktuelt. Videre må det fremgå at dekningskart i seg selv ikke gir opplysninger om fullstendighet. Det er behov for regler for dokumentasjon av fullstendighet.

Kap 5.3: Krav til leveranser av nedlastbare data

skog+
landskap

NORSK INSTITUTT FOR
SKOG OG LANDSKAP

Vi ser det som positivt at det stilles krav om at data skal være nedlastbare som SOSI-filer og med projeksjon og koordinatsystem som angitt i rapporten. Vi mener imidlertid det ikke er realistisk å kreve at alle datasett skal leveres som landsdekkende og fylkesvise filer. Noen datasett er for store til at slike nedlastinger er hensiktsmessig. Enkelte datasett bør få «fritak» fra fylkesvise og landsdekkende leveranser hvis dette viser seg å være vanskelig. Da bør det kunne leveres kommunevise filer av datasettene.

Kap 5.2.5: Krav til Metadata i geoNorge

Det er nevnt at «Oversikt over innhold i DOK»-siden på sikt vil kobles til geoNorge for å forenkle oppdatering og oversikter. Vi mener at dette arbeidet bør det legges trykk på, slik at de nasjonale aktørene kun har *ett* sted å forholde seg til når informasjon om datasettene skal oppdateres. Slik det er foreslått er vi redd informasjonen kan bli foreldet da oppdateringer skal skje to steder. Med andre ord bør det legges mer ressurser i geoNorge slik at det blir ett sted dette utvikles!

Kap 6: Rutiner for oppfølging av dataflyt og datatilgang

Vi mener at det også bør påpekes i rapporten at Kartverket bør ta en mer aktiv rolle knyttet til å tilrettelegge for kommunesamarbeid innenfor geodataområdet.

Kap 8: Videreutvikling

På side 34 heter det at «Det bør etableres klare kriterier for hvordan, hvorfor og når datasett skal defineres inn (eller ev. ut) av det offentlige kartgrunnlaget». Vi er i prinsippet enig, men mener at dette må formuleres som et krav samtidig som det tydeliggjøres at kravet også omfatter at data tas ut av DOK: «Det må etableres klare kriterier for hvordan, hvorfor og når datasett skal defineres inn i eler tas ut av det offentlige kartgrunnlaget».

Kap 9.1: Vedlegg – Foreslåtte datasett til det offentlige kartgrunnlaget

Jordressurskart er nevnt som et av flere datasett innenfor landbrukssektoren som bør inngå i det offentlige kartgrunnlaget. Dette bør utgå og erstattes av datasettet *Jordkvalitet* som nylig er publisert av Skog og landskap. Disse datasettene er basert på samme grunnlag og har samme dekningsområde, men der «Jordressurskart» er tilrettelagt for agronomiske anvendelser, er «Jordkvalitet» tilrettelagt for planarbeid og konsekvensanalyser. Det er derfor naturlig at «Jordkvalitet» inngår i det offentlige kartgrunnlaget.

Inngrepsfrie naturområder. Skog og landskap mener at datasettet «inngrepsfrie naturområder» ikke er basert på et forsvarlig metodegrunnlag. Innholdet i dette datasettet er derfor ikke egnet til bruk i offentlig planlegging. Inngrepsfrie områder må derfor utgå fra det offentlige kartgrunnlaget inntil det er etablert faglig akseptabel og kvalitetssikret metode for produksjon av et slikt datasett.

Helhetlige kulturlandskap. Skog og landskap mener at dette datasettet ikke er basert på en tilstrekkelig standardisert metode og derfor ikke har den kvalitet som er nødvendig for data i DOK. Datasettet mangler også et systematisk ajourholdsregime. Helhetlige kulturlandskap må derfor utgå fra det offentlige kartgrunnlaget.

For datasettene *Andre kulturmiljøer*, *andre kulturminner*, *naturtyper*, *artsdata – funksjonsområder* og *prioriterte arter* må det utarbeides systemer for dokumentasjon av fullstendighet samt regler for ajourhold før disse datasettene kan vurderes tatt inn i DOK.

AR5 bør ikke stå under Landbruk, da det hører hjemme under basisdata. AR5 er ett av FKB datasettene. Vi finner også teksten om datasettet noe underlig. «I arealplanlegging er det viktigste innholdet klassifiseringen av dyrka jord og skogbonitet». Det bør ikke beskrives slik.

Beskrivelsen om *vernskog* må skrives om. Vi foreslår følgende tekst: Vernskog er skog som tjener som vern for annen skog eller gir vern mot naturskader. Det samme gjelder områder opp mot fjellet eller ut mot havet der skogen er sårbar og kan bli ødelagt ved feil skogbehandling (ref § 12. Vernskog i Skogbrukslova)

Beskrivelse av AR50 i samme tabell må endes. «Datasettet beskriver arealressurser i målestokk 1 : 50 000. Aktuelt i arealer som ikke er dekket av AR5». Vi foreslår følgende tekst: «Datasettet beskriver arealressurser i målestokk 1 : 50 000. Datasettet er egnet for planlegging på kommunenivå og gir også opplysninger om arealer som ikke er dekket av AR5».

(Kommentarene her gjelder også for tabell på side 12)

Kap 9.3.1: Vedlegg – krav til leveranser av data og dokumentasjon

Ryddig og god for de ulike underkapitlene. Det bør være en tydelig organisering rundt dette som sørger for at leverandørene faktisk leverer i henhold til kravene. Det bør være en forutsetning for å inngå i DOK.

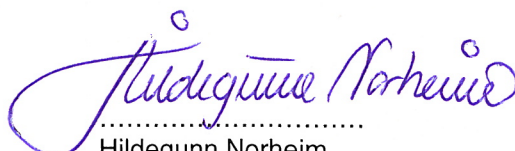
Kap 9.3.3: Vedlegg - Brukerveiledning for datasett og tjenester:

Det er det foreslått å etablere en link til brukerveiledningen i oversikten over innhold i DOK, produktarket og geoNorge. Hvis denne linken endrer seg, er det minst tre steder denne må oppdateres. Linken bør kun legges ett sted.

Ta gjerne kontakt dersom dere ønsker mer utdypende tilbakemeldinger på enkeltpunkter.

Med vennlig hilsen

.....
Arne Bardalen
Direktør

.....
Hildegunn Norheim
Avd.direktør